

Efterlevandestöd vid suicid i Kalmar län

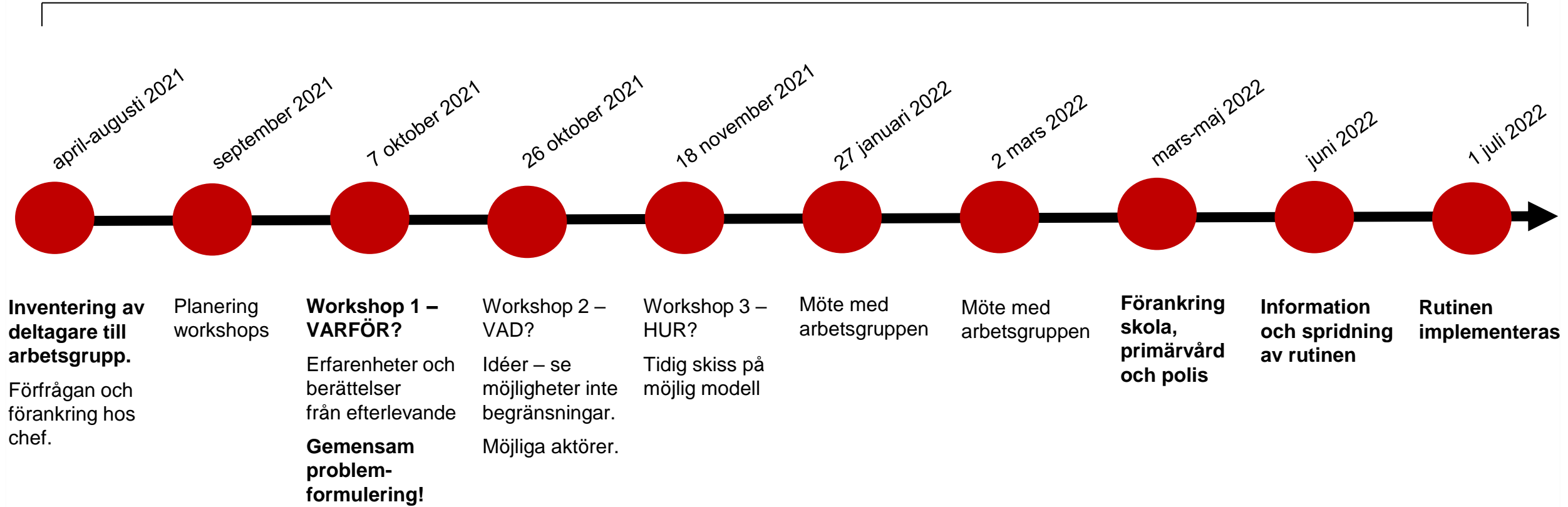

Uppdraget: Efterlevandestöd i Kalmar län

- **Beslutad aktivitet i länets handlingsplan för suicidprevention (länsgemensam ledning)**
- **Uppdrag: Ta fram länsövergripande rutiner för efterlevandestöd vid suicid**
  - Akuta skedet
  - Efterföljande skedet
- **Fokus på efterlevande och deras upplevelser/erfarenheter!**

16 månader

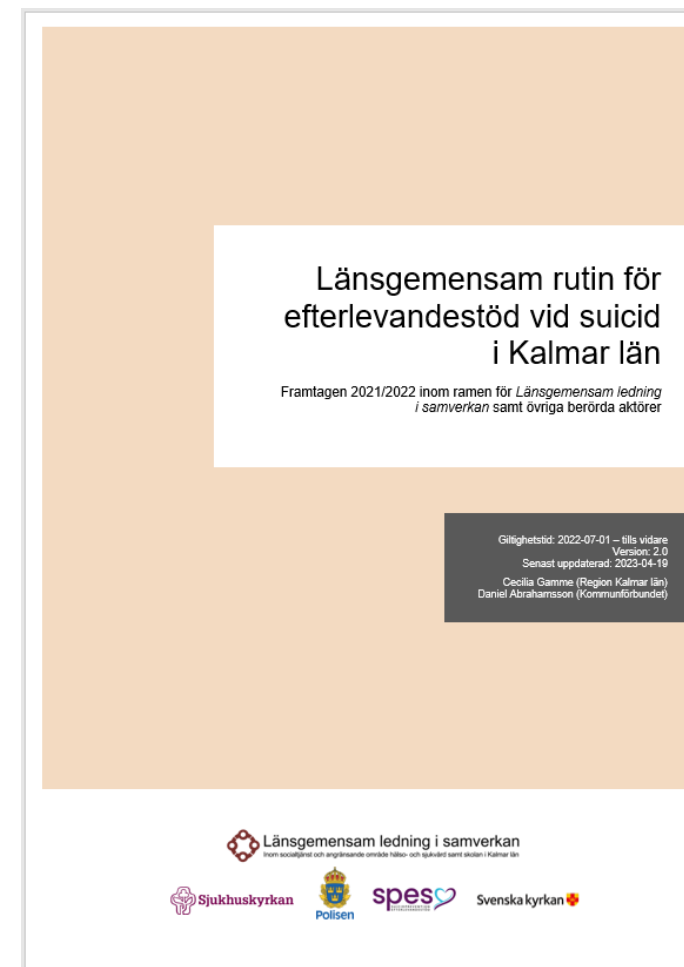

Tidslinje för processen

Om länsrutinen

- **Implementerad 1 juli 2022**
- **Erbjudas alla efterlevande i Kalmar län**
  - Oavsett var dödsfallet inträffar
  - Stöd till både barn och vuxna
- **Definition av efterlevande:**
  - "Närmast anhöriga" i polisens register
  - Rutinen medger bredare definition utifrån behov
- **Definition av suicid:**
  - Konstaterade suicid
  - Dödsfall med oklar avsikt (misstanke om suicid)

Akuta skedet (inom 24h) och aktivering

- **Initialt psykosocialt stöd från blåljus alt. anhörigstödjare/kuratorer**
- **Polis som meddelar dödsbud alt. läkare som konstaterar dödsfall:**
  - (Polis: Initierar samverkan med präst/sjukhuskyrka/trossamfund som följer med)
  - Informerar efterlevande om rutinen
  - Efterfrågar var den efterlevande är listad (inhämtar samtycke)
  - Broschyr till efterlevande
  - Återkopplar till aktuell hälsocentral
- **Vid behov kontaktas socialjour/socialtjänst**
- **Samma förfarande för vuxna och minderåriga**

Uppföljande skedet – Vuxna

- **Basenhetschef på hälsocentral där den efterlevande är listad:**
  - Utser lämplig medarbetare som efterlevandelots
- **Efterlevandelotsen:**
  - Tar omgående telefonkontakt med den efterlevande (nästföljande vardag)
  - Bokar in ett första (gärna fysiskt) möte efter en vecka
  - Fortsatt uppföljande telefonkontakter vid (rekommenderat intervall)
    - 1, 3, 6 och 12 mån (tätare vid behov)
  - Sista kontakten: Enkät fylls i av den efterlevande

Uppföljande skedet – Vuxna (forts.)

Om stöd avböjs vid första telefonkontakt:

- Lämna kontaktuppgifter och informera att du kommer att ta kontakt igen om en månad
- Om efterlevande vid något av tillfällena uttryckligen avböjer stöd ska detta respekteras
- Säkerställ att efterlevande har:
  - Kontaktuppgifter till efterlevandelotsen och vet att hen kan ringa om behov uppstår
  - Broschyren "Till dig som har mist en närstående"

- Lyssna, stötta och vid behov vägleda till stödresurser
- **Inte medicinskt eller terapeutiskt behandla!**
- Samtala bland annat kring:
  - Vårdbehov
  - Minderåriga
  - Nätverk och resurser
  - Tidigare kontakter med psykiatri
  - Stödgrupper (t.ex. SPES, Sjukhuskyrkan)
  - Arbetsplats
  - Socialtjänst,
  - Praktiska frågor (inkl. sociala medier)
- **Checklista framtagen som stöd i samtalen**
- Dokumenterar i journalsystemet

Rollen som efterlevandelots

- **Omfattar barn från förskoleålder t.o.m. 17 år**
- **Vårdnadshavare alt. efterlevandelots:**
  - Kontakta rektor på den förskola/skola som den efterlevande går
- **Aktuell rektor:**
  - Utser lämplig vuxen (efterlevandelots) som ska följa barnet
- **Efterlevandelotsen:**
  - En viktig vuxen som barnet har förtroende för
  - Tar omgående kontakt med den minderåriga
  - Kontinuerligt stämna av aktuellt mående
  - Vid behov aktivera andra stödfunktioner/aktörer
  - Har uppföljande kontakter under minst ett år
- **Minderåriga som inte går i skola – efterlevandestöd vid hälsocentral**

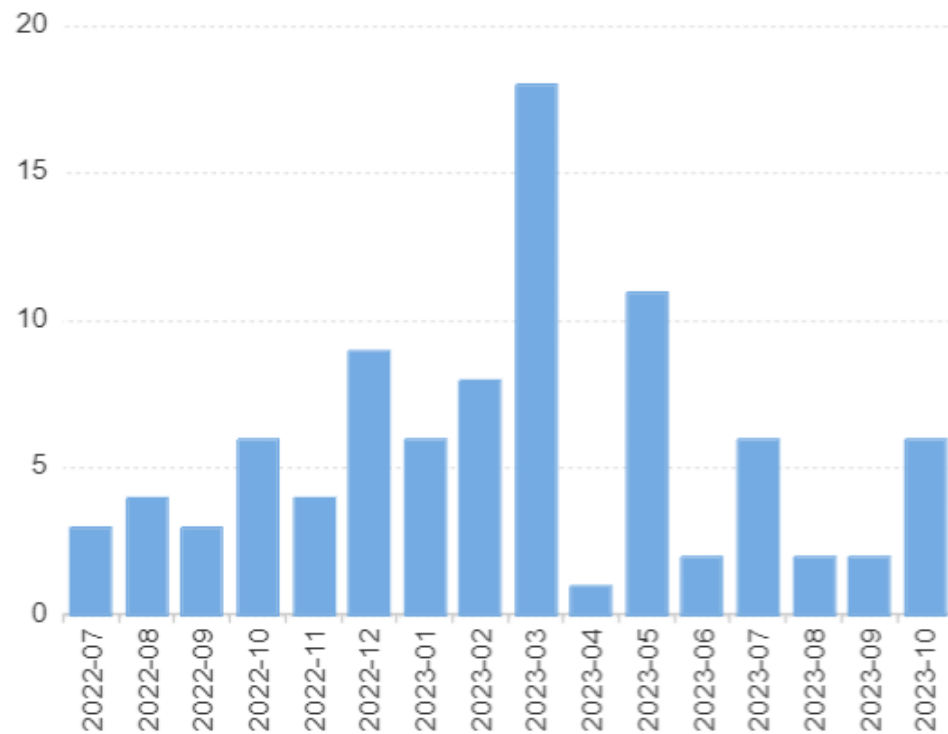
Uppföljande skedet – Minderåriga

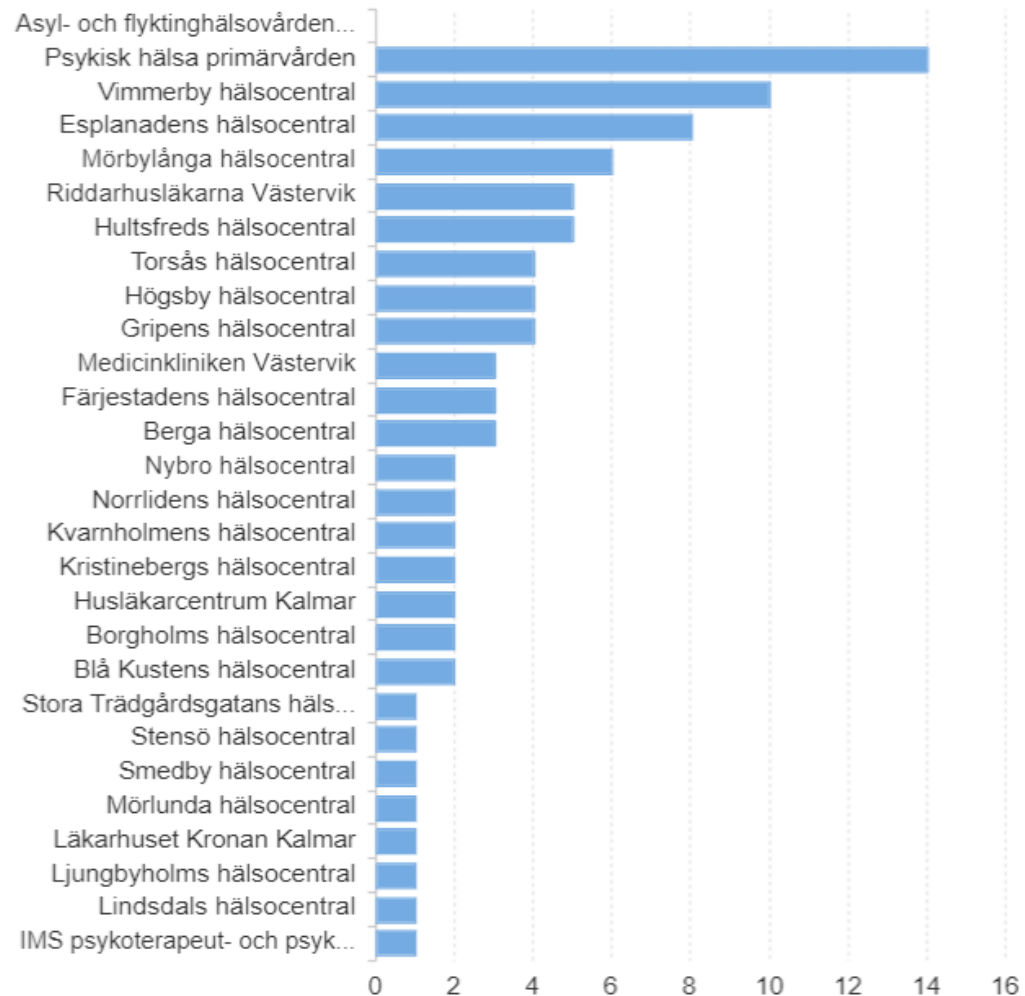
Antal patienter

116

Antal efterlevande (efter månad för första kontakt)

Medicinskt ansvarig enhet

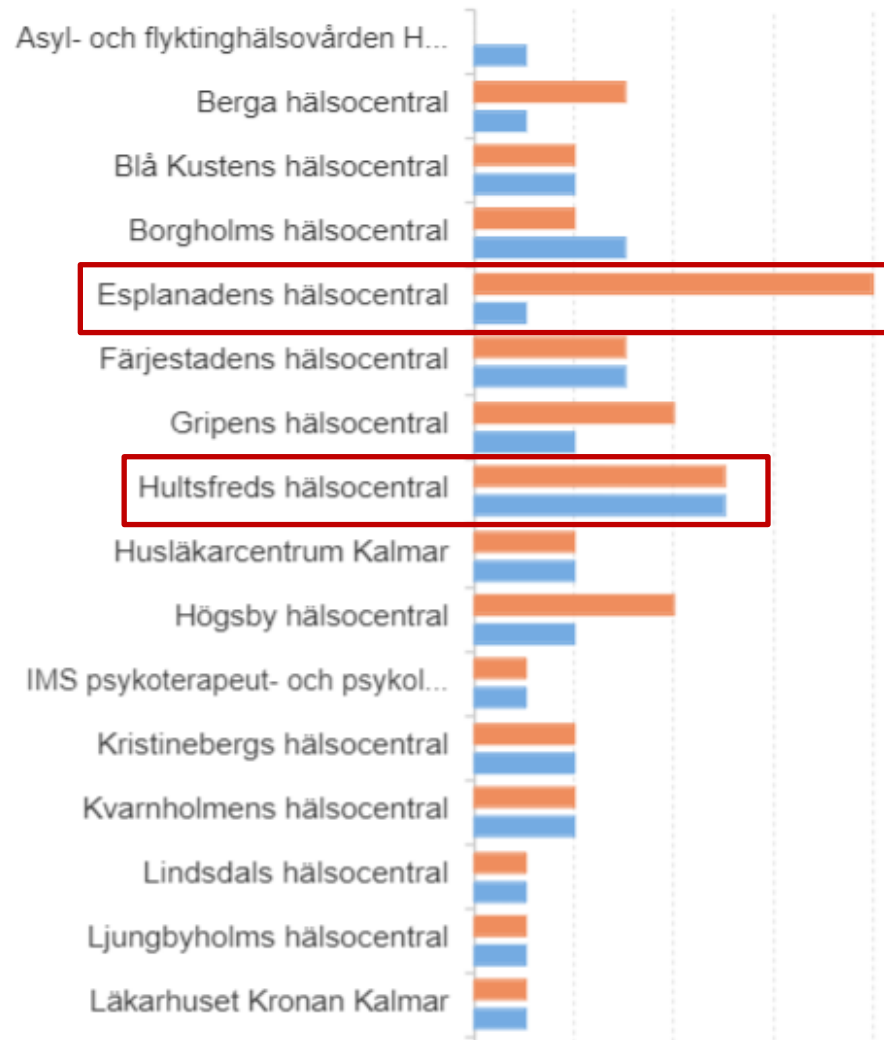
Data från Cosmic (sökordet "Efterlevandestöd")

Efterlevandestöd personal

Antal personal (journal)	Antal personal (vårdkontakter)
17	62

Efterlevandelotsar i relation till antal (unika) efterlevande

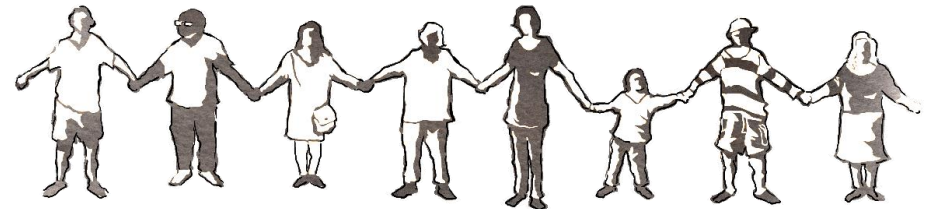

Data från Cosmic (sökordet "Efterlevandestöd")

Erfarenheter så här långt

- Stor tacksamhet bland de efterlevande
- Endast en efterlevandelots som efterfrågat utbildning
- Stor arbetstillfredsställelse, många som önskar uppdraget som efterlevandelots
- Inte så resurskrävande – för det mesta korta incheckningar
- Rutinen har använts även för andra plötsliga dödsfall

”Det har varit tryggt att veta att det finns en professionell person som man kan vända sig till när man behöver prata och få stöd i sitt sorgearbete. Det känns också bra att lotsen hör av sig med jämna mellanrum för att stämna av måendet hos den sörjande”.

Efterlevande

”Nu fångar vi upp efterlevande tidigt. Innan fick de själva ta kontakt med oss. Risken var då att de som verkligen behövde hjälp inte ens sökte. De missades helt.”

Efterlevandelots

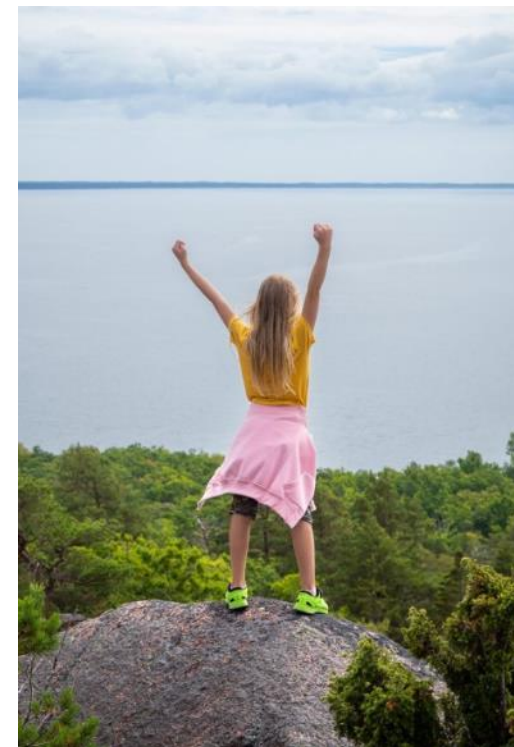
”När jag kontaktar anhöriga blir de positivt överraskade. De är väldigt tacksamma över kontakten, att det är skönt att vi på hälsocentralen känner till vad som hänt och att vi är tillgängliga.”

Efterlevandelots

Citat

- **Efterlevandemedverkan!**
- Delat projektledarskap: Region och kommunförbund
- Framhåll den evidens/kunskap som finns!
- Plan för uppföljning redan från start
- Bygg in stödet i existerande strukturer, nyttja befintliga professioner
  - Ej beroende av tillfälliga ekonomiska medel för drift/förvaltning
  - Mindre sårbart vid personella förändringar
  - Dokumentation i journalsystem – naturligt
- Lyhördhet för förbättringsförslag
  - Enkät till berörda verksamheter/professioner
  - Uppmuntra till verksamhetsdialoger
  - Bemöt ev. kritiker omedelbart
  - Säkerställ att efterlevande vet vart de kan höra av sig

Framgångsfaktorer

- **Kontinuerliga förbättringar/justeringar**
  - Fortsatt spridning av rutinen
  - Dialogmöten med berörda verksamheter
- **Uppföljning och analys av:**
  - Enkäter från efterlevande efter avslutad insats
  - Utdata från journaler och enkät (efterlevandelots förskola/skola)
- **Att arbeta vidare med:**
  - Forskning – Utvärdering med start 2024 (FoHM och LNU)

Vad händer nu? Vägen framåt

Cecilia Gamme

Region Kalmar län
Folkhälsoutvecklare, projektledare

cecilia.gamme@regionkalmar.se
0480-842 31

Daniel Abrahamsson

Kommunförbundet Kalmar län
Utvecklingsledare, projektledare

daniel.abrahamsson@kfkf.se
010-357 06 76

Kontakt och frågor

regionkalmar.se | Cecilia Gamme (Region Kalmar län) & Daniel Abrahamsson (Kommunförbundet Kalmar län) 2023-10-26

Kommunförbundet
Kalmar län

Region Kalmar län